

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Göteborgs Hälsovårdsnämnds
L10B²/1909 Arkiv

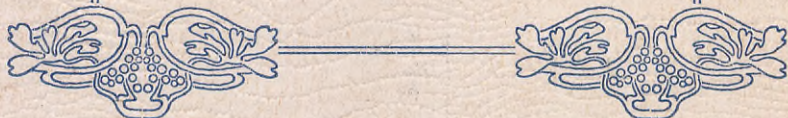
Acta
Göteborg

REDOGÖRELSE

FÖR

GÖTEBORGS SOMMARSANATORIUM
VID SANDARNE

1909

REDOGÖRELSE

FÖR

GÖTEBORGS SOMMARSANATORIUM

VID SANDARNE

1909

REDOGÖRELSE

GÖTEBORGS SOMMARHÄFTORUM
VID SÄNDNINGEN

1909

BIOMEDICINSKA
BIBLIOTEKET

GÖTEBORG
HELGE BORRES BOKTRYCKERI
1910.

Tack vare frivilliga bidrag under föregående vinter och ett tillskott af 1500 kronor från Göteborgs Maltdrycksaktiebolag jämte 4000 kronor från 1 Majblommans Centralkommitté var ekonomien för Sommarsanatoriets 7:de arbetsår vid sommarens början fullt tryggad. I förra redogörelsen nämndes, att år 1908 var det sista år, man kunde påräkna middagsmål från Carnegieska hushållsskolan. Aftal träffades därför i våras med innehafvaren af ett mindre kafé i sommarsanatoriets omedelbara närhet om leverans af middagsmåltider under sommaren och gjordes därvid den bestämmelsen, att dagligen skulle efter på morgonen gjord rekvision levereras ett antal middagsmål upp till omkring 90 pr dag och att hvarje måltid skulle bestå af två rätter kraftig och vällagad mat och skulle därför betalas ett pris af 50 öre för hvarje rekvirerad middagsmål. Leveransen af dessa middagsmåltider fullgjordes på det hela taget tillfredsställande, särskildt

om man tager i betraktande de svårigheter, som under storstrejken uppstodo för leverantören. I medeltal levererades mellan 60 och 70 middagsmål dagligen och uppgick högsta antalet rekvirerade middagsmål till 80 pr dag.

Kall och regnig väderlek hindrade Sanatoriets öppnande ända till den 16 Juni. För att få möjligast långa kurtid för patienterna sökte vi i stället hålla Sanatoriet öppet så mycket längre och trots den dåliga väderleken kunde ett flertal patienter stanna kvar till den 19 Sept., då Sanatoriet stängdes. Sanatoriet hölls sålunda öppet 96 dagar, af hvilka dock 21 voro regniga, dock endast 3 i så hög grad, att Sanatoriet behöfde hållas stängdt hela dagen. I allmänhet besökte patienterna denna sommar Sanatoriet mycket ordentligt och till och med de dagar, då spårvagnstrafiken inställdes på grund af storstrejken, kommo patienter från skilda delar af staden till ett antal af omkring 40.

Antalet patienter, som af sina respektive läkare anmälts till deltagande i friluftskuren, var 98, och voro vi i tillfälle att under sommaren inkalla samtliga. Af dessa afbröto dock 7 sin kur efter endast kortvarig vistelse å Sanatoriet, och i den följande redogörelsen medräknas endast de återstående 91 patienterna. Af dessa voro 35 män och 56 kvinnor och af de senare 24 hustrur eller änkor. På de olika åldersklasserna fördela sig patienterna sålunda: 1—10 år ingen pat.; 11—20 år 9 män och 15 kvinnor; 21—30 år 10

män och 12 kvinnor; 31—40 år 6 män och 19 kvinnor; 41—50 år 5 män och 7 kvinnor; 51—60 år 5 män och 2 kvinnor; öfver 60 år 1 man.

Efter sjukdomsstadium tillhörde 27 Turbans I stadium, 20 Turbans II stadium och 44 Turbans III stadium.

Vid genomgåendet af patienternas viktlistor visade sig, att vi aldrig haft en så jämn viktökning som denna sommar. Endast 7 patienter hade minskat i vikt med en medelviktminskning af 0,9 kg. Af dessa kommo 3 st. från sjukhus med godt kosthåll och 2 gingo med envisa enteriter hela sommaren. 3 patienter bibehöllo sin vikt oförändrad. 1 kvinna i grosess undantages vid viktberäkningarna. Öfriga 80 patienter ökade i vikt, af dessa 23 i Turbans I stadium, med en medelviktökning af 3,5 kg. 17 i Turbans II stadium med en medelökning af 3.1 kg. och 40 i Turbans III stadium med en medelökning af 2,7 kg. Den högsta viktökning, som antecknats, nådde en 57 års man i Turbans III stadium med 9,0 kg. under en kurtid af 11 veckor.

Af komplikationer till tuberkulosen må utom förutnämnda 2 enteriter och 1 graviditet nämnas 5 fall af blodhosta.

Längsta kurtiden för någon patient var 13¹/₂ vecka. Ej mindre än 48 af patienterna hade något föregående år besökt Sanatoriet, och af dessa hade under den föregående vintern 17 varit fullt arbetsföra, 24 mindre arbetsföra och 7 oförmögna till arbete.

Patienternas bostadsförhållanden voro, liksom redogörelserna från föregående åren visat, i allmänhet dåliga d. v. s. ett stort antal personer voro sammanförda i bostäder om 1 rum och kök. Medeltalet var på en sådan bostad 4 à 5 personer, och i ej mindre än 6 fall sammanbodde patienten i ett rum och kök med 7 andra personer. Dessa sorgliga bostadsförhållanden utgöra säkerligen ett af de svåraste hindren, som man har att undanrödja i kampen mot tuberkulosen. Kosthållet har med det undantag, som redan förut blifvit nämnt, att middagsmåltiden denna sommar alltid utgjorts af 2 rätter mat mot föregående års 1 rätt, i hufvudsak varit oförändrad. 5574 middagsportioner och 10 117 liter mjölk eller 1,81 liter pr dag och patient (mot 5 357 middagsportioner och 8 874 liter mjölk och 1,65 liter pr dag och patient år 1908) ha under sommaren konsumerats. Margarin har under sommaren användts, Pellerins N:o 7, och har denna varit till vår belåtenhet.

Våra föregående års patienter ha vi allt jämt kunnat följa, och lämnas här nedan i tabellen redogörelse för deras vidare öden. För att ej onödigtvis belamra redogörelsen med alla årens tabeller meddelas här endast det ursprungliga antalet nyintagna patienter för hvarje år och de kvarlevandes tillstånd under år 1909 och hänvisas med afseende på mellanliggande år till redogörelsen af år 1908.

		T I	T II	T III	S:ma
1903 års patienter.....		14	10	21	45
1909	återstodo.....	9	7	7	23
	arbetsföra.....	8	6	3	17
	mindre arbetsföra...	—	1	2	3
	arbetsodugliga.....	—	—	2	2
	döda.....	1	—	—	1
	ej återfunna.....	—	—	—	—
Till 1910 återstå.....		8	7	7	22

		T I	T II	T III	S:ma
1904 års patienter.....		9	17	13	44
1909	återstodo.....	8	14	5	27
	arbetsföra.....	7	11	2	20
	mindre arbetsföra..	—	1	1	2
	arbetsodugliga.....	—	1	2	3
	döda.....	—	1	—	1
	ej återfunna.....	1	—	—	1
Till 1910 återstå.....		7	13	5	25

		T I	T II	T III	S:ma
1905 års patienter.....		14	15	15	44
1909	återstodo	13	10	6	29
	arbetsföra	11	6	2	19
	mindre arbetsföra ...	—	4	1	5
	arbetsodugliga	1	—	1	2
	döda	1	—	2	3
	ej återfunna	—	—	—	—
Till 1910 återstå.....		12	10	4	26

		T I	T II	T III	S:ma
1906 års patienter.....		28	13	23	64
1909	återstodo	22	13	11	46
	arbetsföra.....	13	10	6	29
	mindre arbetsföra ...	5	2	—	7
	arbetsodugliga	2	1	1	4
	döda	1	—	4	5
	ej återfunna.....	1	—	—	1
Till 1910 återstå.....		20	13	7	40

		T I	T II	T III	S:ma
1907 års patienter.....		14	16	29	59
1909	återstodo	14	13	19	46
	arbetsföra.....	9	7	11	27
	mindre arbetsföra...	2	4	4	10
	arbetsodugliga	1	—	3	4
	döda.....	2	2	1	5
	ej återfunna.....	—	—	—	—
Till 1910 återstå.....		12	11	18	41

		T I	T II	T III	S:ma
1908 års patienter.....		12	15	25	52
1909	arbetsföra.....	7	9	5	21
	mindre arbetsföra...	3	3	4	10
	arbetsodugliga	2	1	5	8
	döda.....	—	2	11	13
	ej återfunna.....	—	—	—	—
Till 1910 återstå.....		12	13	14	39

SOMMARSANATORIETS EKONOMI 1909.

Behållning från föregående räkenskapsår	Kr. 7,615: 37	
Ränta å medel insatt i bank.....	” 377: 57	
Influtna medel:		
Från 1 majblommans centralkommitté i Göteborg	Kr. 3,000: —	
Från Göteborgs Maltdrycksaktiebolag	” 1,500: —	
Från Sparbössorna insamlade.....	” 268: 52	
Gåfvor af enskilda.....	” 985: —	5,753: 52
		<u>Kr. 13,746: 46</u>

UTGIFTER.

Inventarier och byggnader	Kr. 715: 02	
Driftkostnader.....	” 7,281: 12	Kr. 7,996: 14
Behållning den 23 Okt. 1909:		
å depositionsbevis i Skånes Ensk. bank.....	Kr. 4,000: —	
å Sparkassebok i Skånes Ensk. bank.....	” 1,675: 57	
å Sparkassebok i Skand. Kredit A.-B.....	” 74: 75	5,750: 32
		<u>Kr. 13,746: 46</u>

Bland driftkostnaderna märkas:

Lön till sköterskan å 2 kr. pr dag.....	Kr. 212: —	
Kostpenningar till d:o.....	” 106: —	
Sköterskans biträden.....	” 269: 75	
10,117 liter nysilad mjölk.....	” 1,416: 38	
Bröd	” 756: 15	
Margarin.....	” 208: 75	
Svagdricka	” 56: 16	
5574 middagsportioner.....	” 2,787: —	
Spårvagnsbiljetter	” 1,022: 50	
		<u>Kr. 6,834: 69</u>

Priset för kost pr patient och dag:

Middag.....	Kr. 0: 50	
Mjölk.....	” 0: 25	
Bröd	” 0: 13	
Margarin.....	” 0: 04	
Svagdricka.....	” 0: 01	Kr. 0: 93

Inkomsten af sparbössorna är allt jämt nedgående, Utgjorde i år endast 268 kr. 52 öre (mot 369:75 år 1908 och 941:46 år 1905).

Äfven i år ha herrar E. Wallin och G. Winnell godhetsfullt reviderat Sanatoriets räkenskaper och meddelas deras revisionsberättelse här:

Undertecknade, utsedde till revisorer af Göteborgs Sommarsanatoriums, Sandarne, räkenskaper för tiden 27 Jan. till 13 Okt. 1909, få härmed meddela, att vi funnit räkenskaperna i fullgod ordning och utgifterna bestyrkta med allegater.

Enligt kassaboken utgör sommarsanatoriets behållning vid räkenskapsårets afslutande den 13 Okt. dels Kr. 4,000:— insatta på deposition i Skånes Ensk. Bank enligt bevis N:o 24,357, dels i samma bank på motbok N:o 20984 Kr. 1,675:57 och slutligen på motbok N:o 1887 i Skand. Kredit Akt. Bol. Kr. 74:75, alltså tillsammans Kr. 5,7 $\bar{7}$ 0:32.

Göteborg den 10 Dec. 1909.

G. WIMNELL.

E. WALLIN.

I likhet med föregående somrar ha åtskilliga personer visat sitt intresse för sanatoriet och dess verksamhet genom förärande af gåfvor af olika slag och genom beredande af förströelser för våra patienter och framföres härmed till alla vårt tack.

Göteborg den 12 Dec. 1909.

H. ALLARD. P. GUSTAF CARLSTRÖM.
KARL JOH. GEZELIUS.

H. ALLARD, P. GUSTAF CARLSTRÖM
 KAB. JOH. GEXELUS
 Göteborg den 12 Dec. 1899.
 Föres påminnet till alla som äro
 föreskrifna för våra patienter och lämn-
 ar för att tillika och genom förbande
 och dess verksamhet genom följande ad-
 dres personer vilst sitt intresse för sjukhuset
 i förhållande med föregående sommar på följande
 G. WIMMELL.
 Göteborg den 10 Dec. 1899.
 Kr. 14 75, alltså tillståndet Kr. 3710 25
 motbok N:o 1887 v Skand. Kredit Akt. Höl.
 N:o 20884 Kr. 1875 87 och slutligen på
 N:o 24387, dels i samma bank på motbok
 deposition i Skånska Bank enligt följande
 den 13 Okt. dels Kr. 4000. — Insatta på
 till behållning vid ränteförhållande
 Långt kassabokningssamt sammansatt
 beståda med allmänna
 kassabokning i fullgod ordning och tillstånd
 för in förord meddelat, att vi äro till
 skänkskap för den 27 Jan till 18 Okt.
 Göteborgs Samfundningskommittés, Sandarne
 i Landsortskontoret, utredde till följande in-
 berättelse till:

